

एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेंतर्गत
अंगणवाडी सेविका, मदतनीस आणि मिनी
अंगणवाडी सेविका यांच्या नियुक्तीच्या अटी
व शर्तीमध्ये सुधारणा करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एबावि-२०२२/प्र.क्र.९४/का.६
नवीन प्रशासन भवन, ३ रा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : - २७ फेब्रुवारी, २०२४

- संदर्भ :-** १) महिला व बाल विकास विभाग, शा.नि. क्र. एबावि-२०१२/प्र.क्र.४२९/का.६, दि.१३.०८.२०१४.
२) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. ११/४/२०२१-CD-I- (e-९५७०६), दि. ०१.०८.२०२२.
३) महिला व बाल विकास विभाग, शा. नि. क्र. एबावि-२०२२/प्र.क्र.९४/का.६, दि. ०२.०२.२०२३.
४) महिला व बाल विकास विभाग, शा. नि. क्र. एबावि-२०२२/प्र.क्र.९४/का.६, दि. ०२.०५.२०२३.
५) महिला व बाल विकास विभाग, शा. नि. क्र. एबावि-२०२२/प्र.क्र.९४/का.६, दि. ११.०८.२०२३.
६) महिला व बाल विकास विभाग, शा. नि. क्र. एबावि-२०२२/प्र.क्र.९४/का.६, दि. १३.१२.२०२३.
७) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. २४/१६/२०२१-CD-I, दि. २०.१२.२०२३.

प्रस्तावना:-

एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना ही केंद्र पुरस्कृत योजना असून या योजनेंतर्गत अंगणवाड्यांमधील अंगणवाडी सेविका व मदतनीस या मानधनी कर्मचा-यांच्या नियुक्तीच्या अटी शर्ती संदर्भाधीन क्र. १ येथील दिनांक १३ ऑगस्ट, २०१४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये विहित करण्यात आल्या होत्या. तदनंतर अंगणवाडी कर्मचा-यांकडून सेवा शर्तीमध्ये सुधारणा करण्याबाबत होत असलेली मागणी व केंद्र शासनाने संदर्भाधीन क्र. २ येथील दिनांक १ ऑगस्ट, २०२२ रोजीच्या पत्रान्वये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेऊन संदर्भाधीन क्र. १ येथील दिनांक १३ ऑगस्ट, २०१४ रोजीचा शासन निर्णय अधिक्रमित करून संदर्भाधीन क्र. ३ येथील दिनांक २ फेब्रुवारी, २०२३ रोजीच्या आदेशान्वये अंगणवाडी कर्मचा-यांच्या नियुक्तीच्या अटी व शर्ती विहित करण्यात आल्या आहेत. सदर अटी शर्तीच्या अनुषंगाने केंद्र शासनाने संदर्भाधीन क्र. ७ येथील दिनांक २० डिसेंबर, २०२३ रोजीच्या पत्रान्वये दिलेले मार्गदर्शन व अंगणवाडी कर्मचा-यांकडून होत असलेली मागणी विचारात घेऊन संदर्भाधीन क्र. ३ येथील दिनांक २ फेब्रुवारी, २०२३ रोजीच्या आदेशास अनुसरून नियुक्तीच्या अटी शर्ती संदर्भात सुधारित आदेश निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना ही केंद्र पुरस्कृत योजना असून या योजनेंतर्गत अंगणवाड्यांमधील अंगणवाडी सेविका व मदतनीस या मानधनी कर्मचा-यांच्या नियुक्तीसंदर्भात संदर्भाधीन क्र. ३ येथील दिनांक ०२.०२.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये कार्यवाही करताना पुढीलप्रमाणे सुधारणा करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे:-

“शासन निर्णय दिनांक ०२.०२.२०२३ अन्वये परिच्छेद क्र. १ (क) व (ड) नुसार अंगणवाडी मदतनीस यांना अंगणवाडी सेविका पदावर थेट नियुक्ती देताना अशा अंगणवाडी मदतनीस दिनांक ०१.०८.२०२२ पूर्वी नियुक्त झालेल्या असतील तर त्यांना अंगणवाडी सेविका पदावर थेट नियुक्तीकरिता दिनांक ०२.०२.२०२३ पूर्वीच्या शासन निर्णयामध्ये नमूद शैक्षणिक अर्हता विचारात घेऊन कार्यवाही करावी. मात्र, ज्या अंगणवाडी मदतनीस दिनांक ०१.०८.२०२२ रोजी वा नंतर नियुक्त झालेल्या असतील तर त्यांना अंगणवाडी सेविका पदावर थेट नियुक्तीकरिता दिनांक ०२.०२.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे इयत्ता १२ वी उत्तीर्ण असणे ही शैक्षणिक अट विचारात घ्यावी.”

२. त्याचप्रमाणे संदर्भाधीन क्र. ३ येथील दिनांक ०२.०२.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयामधील परिच्छेद क्र. २ (ड) येथील खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

शासन निर्णय दिनांक ०२.०२.२०२३ मधील तरतूद	या शासन निर्णयान्वये करण्यात येत असलेली सुधारित तरतूद
<p>परि. क्र. २ (ड) :- अंगणवाडी सेविका, मदतनीस व मिनी अंगणवाडी सेविका या पदांवरील थेट व सरळसेवेने नियुक्तीसाठी लहान कुटुंब अट खालीलप्रमाणे लागू राहिल.:-</p> <p>(I) लहान कुटुंब याचा अर्थ, उमेदवारास जास्तीत जास्त दोन हयात अपत्ये.</p> <p>(II) उमेदवाराला दोन हयात अपत्यांपेक्षा (दत्तक दिलेल्या अपत्यांसह) अधिक अपत्य असल्यास उमेदवार नियुक्तीसाठी पात्र ठरणार नाही. जर सदर बाब नियुक्तीनंतर निदर्शनास आल्यास उमेदवाराला सेवेतून तात्काळ सेवामुक्त करण्यात येईल. तसेच सेवा कालावधीमध्ये त्यास दोन हयात अपत्य (दत्तक दिलेल्या अपत्यांसह) असून देखील तिसरे अपत्य झाल्यास त्याच्या सेवा समाप्त करण्यात याव्यात.</p>	<p>परि. क्र. २ (ड) :- अंगणवाडी सेविका, मदतनीस व मिनी अंगणवाडी सेविका या पदांसाठी लहान कुटुंब ही अट खालीलप्रमाणे लागू राहिल.:-</p> <p>(I) लहान कुटुंब याचा अर्थ, उमेदवारास जास्तीत जास्त दोन हयात अपत्ये.</p> <p>(II) दिनांक ०२.०२.२०२३ रोजीचा शासन निर्णय निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून पुढील कालावधीत नियुक्त होणा-यांसाठी लहान कुटुंब ही अट लागू राहिल तसेच, यापूर्वी नियुक्त झालेल्या सेविका / मदतनीस यांना हा शासन निर्णय निर्गमित झालेल्या तारखेपूर्वीची २ हयात अपत्ये असूनही तिसरे अपत्य झाल्यास सेवेतून काढून टाकण्यात येईल. तसेच, दिनांक ०२.०२.२०२३ रोजी नंतर केवळ एकच मूल असेल त्याबाबतीत नंतरच्या एकाच प्रसुतीत जन्मलेल्या एकापेक्षा अधिक मुलांना एकच अपत्य म्हणून समजण्यात येईल.</p> <p>(III) मूल किंवा अपत्य यामध्ये दत्तक घेतलेल्या मुलांचा किंवा मुलींचा समावेश होणार नाही.</p>

३. एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेतर्गत अंगणवाड्यांमधील अंगणवाडी सेविका व मदतनीस या मानधनी कर्मचा-यांच्या नियुक्तिसंदर्भात संदर्भाधीन क्र. ३ येथील दिनांक ०२.०२.२०२३ मधील इतर अटी/ शर्ती

तसेच त्यानुषंगाने संदर्भधीन क्र. ४ ते ६ येथील शासन निर्णयान्वये विहित करण्यात आलेल्या अटी शर्ती देखील कायम राहतील.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०२२७१२२५३३६४३० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. रा. ठाकूर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.मंत्री, महिला व बाल विकास यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, रायगड भवन, नवी मुंबई.
- ६) सर्व जिल्हाधिकारी
- ७) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
- ८) सर्व विभागीय उपायुक्त (महिला व बाल विकास)
- ९) सर्व जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी (महिला व बाल विकास), जिल्हा परिषद.
- १०) सर्व बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (ग्रामीण/नागरी/आदिवासी) प्रकल्प.
- ११) निवड नस्ती -का-६.